

Gazet'a si Fóiea esse regulatu o data pe septemana, adeca: Martia. —

Pretialu loru este 'pe 1 anu 10 f., pe diumetate anu 5 f. austr. inl-intrulu Monarchiei.

GAZETA

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1 sem., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se prenumera la tóte postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD corespondinti. Pentru serie „petit“ se ceru 8 cr. val. austr.

TRANSILVANIA.

Monarchia Austriaca.

Partea oficiósa.

Iubite Patriarcu Raiacic!

In resolvarea petitioniloru, care mi le ati adusu inainte Dta cu episcopulu din Temisióra, aplacidez, ca se se tiena unu sinodu de episcopii gr. neunfi, care va avé a se consulta asupra negotieloru generale ale besericei ei in Austria, si a mi substerne mie in privintia acelora dorintiele intemeiéte bine pe canóne si propusemintele ei. Vóiea mea deosebi este, ca acestu sinodu, la care au a se chiama si episcopii gr. n. u. din Ardealu, Bucovina si Dalmatia, se se consulte despre aceea: cum ar fi a se regula repórtel hierarchice, pentruca intr'unu modu cuviintiosu se se respecteze si trebuintiel si interesele beseric. ale romaniloru gr. n. uniti, si cu respectarea prescrieriloru canonice se 'mi faca mie despre acésta propuneri.

Asteptu, ca suptu decursu séu dupa sinodu, conformu cu prasea, te vei aduna cu episcopii din Aradu, Baciu, Carolstadiu, Buda, Pacrac, Temisióra si Versietiu si ve veti consulta la olalta, ca ce obiecte voru a se pertracta in congresulu ilirico-nationalu, care e a se conchiama in scurtu, despre ceea ce mi se voru da mie potrivite propuseminte.

Imi reservezu a tramite pe Banulu meu de Croatia si Schiavo-ua L. M. C. de Sokcevic de comisariu alu meu la sinodu si 'in voiu inaraina, ca despre compunerea congresulu acelu nationalu, prin care trebue se se asigureze o representatiune ecuitabile si romaniloru gr. n. uniti din diecesele Aradu, Temisióra si Versieti, dupa ce se va consulta cu Dta si cu episcopii dieceseloru acelora, precum si cu unii barbati petrundiutori din ras'a romana, sa 'mi dea o opiniune bine cumpanita.

In totu casulu imbunatatirea starei preotimei, parochiele si regularea parochieloru nedespartibila de aceea, in diecesele acele, pentru care rescriptulu explicatoriu din 16. Iuliu 1779 are valóre legale, va avé a forma unu obiectu alu consultarei congresulu nationalu.

Tocma pentru acésta eruirile privitóre aici, pentru a caroru punere la cale Dta si episcopii se si provocara de catra ministrulu meu de cultu si instructiune, voru fi a se inteti, fiindca conchiama congresulu va fi in parte conditiunata prin aceea, ca rezultatele eruiriloru acestora se si afla adunate.

La tienerea anuala a sínódeloru nu sta nemica in cale.

Dupace inse din referatulu ce mi s'a datu asupra petitiunei Dtale amu vediutu, cumca dorintiele si cererile credintiosiloru mei supusi serbi inca in congresulu nationalu iliricu tianutu in anulu 1790 in Temisióra, in privintia privilegieloru date natiunei serbesci dela antecesorii mei, s'au pertractatu pe la-gu, si s'au asternutu fericitului Imperatoru Leopoldu II, resolutiunea inse definitiva urmata in lucrulu acesta inca nu s'a fostu publicatu; asia amu pusu eu la cale, ca se se intre-prinda fora amanare lucrurile preliminaru spre a se desluci cu temeiu privilegiel acestea si, ca la acésta se se chieime si unu barbatu adapatu in obiectulu acesta din sinulu serbiloru gr. n. uniti.

Ce privesce la petitiunea Dtale, ca se se opréscá credintiosii besericei Dtale, se nu se amagiéscá prin midilóce neiertate a si schimba credintia, apoi episcopii gr. n. u., esindu cumva la lumina de aseme-nea casuri, au a se întórce spre aperare in contra la deregatoriile mele.

Amu comisu, cá se se descopere serbiloru gr. n. u. locuitori in capitala si resiedintia mea Viena, ca le e concesu a se impreuna in-
tr'o comuna parochiala. Indatace se va fi formatu unu comitetu alu

acestei comune, se i se dea facultate a incepe o colectiune de contribui libere spre redicarea unei beserice, precum si a unei case parochiale si scolare, in totu cuprinsulu imperiului, voiu mai fisi eu aplecatu a face, ca se li se dea unu locu de claditu, in care privintia comun'a isi va indrepta rugamintea sa ministrulu meu de interne spre pertractare corespundiatóre.

In urma voiu ingriji, ca in dicasteriulu meu de instantia cea mai inalta, care e insarcinatu cu tractarea afaceriloru besericei gr. n. u., se se impiege si unu insu ce se tiene de beseric'a acésta.

La cealalte cereri propuse mie va urma resolutiunea mea, indatace se voru fini pertractarile incepute asuprale.

(Dupa „W. Z.“)

FRANZ JOSEPH m. p.

Partea neoficiósa.

TRANSILVANIA.

Vorbirea Escel. Sale D. episcopu bar. de Siaguna

tienuta cu ocaziunea desbateriloru de principiu in senatulu imp.

Insemnatarea obiectulu ce se afla la ordinulu dilei in privintia unui viitoriu mai fericitu alu monarchiei, me indémna si pre mine, cu privire la relatiunile nóstre generale, a'mi descoperi convictiunea chiaru, respicatu si simplu in urmatórele:

De punctu de plecare alu opiniunei mele 'mi iau manifestulu imperatescu din 15. Iulie 1859, carele intre altele enuntia popóreloru: ca binele inleuntru si puterea inafara a Austriei se va putea stabili prin cuviinciósa desvoltare a puteriloru ei celoru avute spirituale si materiale, precum si prin cuviinciósa imbunatatire a legislatiune si administratiunei.

Acésta prea'nalta vointia se descópere si mai decisivu in prean. rescriptu imperialu din 19. Aprilie a. c., carele suna astfelu: ca principulu de administrarea proprie, prin adunantie comunale, cercuale si comitatense s'au prefecturale, ce este a se introduce in tóte tierile de coroana, se va efectua prin dietele de tíera si comitetele acestora.

Escelentia Sa D. ministru presiedinte contele de Rechberg, binevoi a se dechiara in senatulu imper. in siedintia din 11-lea l. c. intr'acolo, ca principiile si sistema, care au de a servi ministeriulu Maiest. Sale de indreptariu, si pre care acelasu ministeriu 'si tiene datorie ale si duce in deplinire, se afla insemnate in acele ordinatiuni preanalte atinse de mine mai insusu.

Fatia cu acésta stare a lucrulu, si cu privire la tréba bugeteloru pertractata, potu dice, mai intr'o consimtire, nu potu a nu me dechiara intr'acolo, ca eu in privintia unui viitoriu mai prosperatoriu alu monarchiei nu me potu lasa in nici o cestiune de principii, ci voiu si trebue sa me restringu numai pre lenga aratarea aceloru momente principale, pre care eu le aflu atata de momentóse, incatu nu me sfi-escu a afirma, ca fara de a loru pazire o realizare a principiiloru pomenite si a sistemulu celui nou introducandu, ajungerea scopulu prefiptu, adeca binele in leuntru, si puterea in afara a monarchiei, precum si imbunatatirea in legislatiune si in administratiune nu sunt cu putintia, si nu se potu stabili cu duraveritate.

Aceste momente principale sunt urmatórele:

1. Unitatea Monarchiei cu atributele hotarinde de Maiestatea Sa.
2. Darea constitutiuniloru de tíera corespundiatóre pentru autonomia tieriloru de coróna.
3. Egala indreptatire a tuturor natiuniloru crescine si valórea limbiloru loru la tóte diregatoriile.

лоръ, националитъцие амвелоръ ачесторъ попоръ, припъраре ши принципиагъ егалитъцие де дрептары провизиягъ де къръ Маїеста-теа Востръ ч. р. апостоликъ пентръ тоте попаръе, към ши привидъ ла администръчънеа длеситъ а църеї де коронъ Бънатъ ши Voivodina сървекъ, в'адї дндаратъ а ле дпъца ла о църъ де коронъ актономъ, апої, дъпче доринцеїе амвелоръ ачесторъ попоръ се манифестъзъ некърматъ пентръ сьципереа актономїеї ачестеї църеї де коронъ, — апа еъ, ка репресжнтантъ алъ ачестеї църеї де коронъ дмї цнъ де а теа даторинцъ, ка темейриле сьсч чїтате сь ле сьнтштернъ Маї. Востре ч. р. апостоликъ, дп-тръ тотъ сьпъпереа ши кь ача преа шїлітъ рьгъмїте, ка пе ачелешї сь въ дндаратї а ле ла дп преаграціосъ копеїдеръчъне кь атътъ маї вьртосъ, кьчї прип о анексаре а Бънатълї ши а Voivodїнеї сьрвештї ла Шгарїа, ромънїї ши сьрвїї ар devenї сь-ордїнаціеї націонеї маїаре, кьндъ дїп контръ Маїест. Востръ ч. р. апост. токма ши дп преапалтълъ Востръ кьвжптъ къръ сенатълъ имперїалъ де акъм адї бїневоїтъ а провизїа пентръ тоте попоръе ши църиле егалъ протекціоне, кьм ши егале дрептары ши да-торинге дп конкордїзъ фъдескъ.

Sibiu, 6. Octobre n. Comisiunea filologica romana a ținutu pene acum patru ședințe formale, lungi și serioase, cum și două preliminare; se crede că va mai avea trebuința de altele două, pentru că nu numai se lamureșca acele principii, după care va fi se se reguleze o ortografia pe catu inlesnitore, pe atatu si comesurata la cerințele strinse a le sciintiei. Se aude, ca toti membrii comisiunii suntu multu mai aplecati a priimi principiulu etimologicu, carele este conservatoru alu limbei, eara nu pe celu foneticu, carele este de o natura destructiva. Se voru mai delatura anca si alte greutati din limba, se intielege insa, ca acestea inlesniri voru fi numai pentru aceia, caroru nu le va fi lene a 'si invatia si gramatica limbei loru nationale. —

Sibiu, 8. Octobre. Comisiunea filologica sia incheietu lucrurile sale, si precum audimu, cu unu resultatu forte placutu, pe catu adica unu asemenea resultatu se pote asteptá dela o comisiune ce s'a ocupatu cu deslegarea respectivei probleme numai in 6 ședințe formale si in două preliminare, eara nu dela o societate literaria permanenta. —

Ci despre tóte acestea in altu Nr. mai pe largu. —

Berza, 16. Septembrie. Pe catu ne spariaseramu mai de cu primavéra că vomu avé unu anu reu și nefructuosu, pe atatu ne bucuramu acum de manositatea lui. Graulu frumosu, orzulu și ovesulu cu inbelsugare, cucurudiu celu mai frumosu și coptu bine; póme de tóta plas'a cu indestulare, viile rodite ca nici candu, și strugurii intregi și sanatosi dau sperantie de vinu multu și bunu; numai verzele (curechiulu) și cartofii putrediescu forte. Cu unu cuventu anulu acesta pe Crisiulu nostru celu Albu ilu putemu numera intre cei mai roditi. „Primavéra amarita, véra ostenita și tótna cu voia buna“, — Cantarile prof. Davidu: „Mergundu mergea și plangea aruncandu semintiele sale, și venindu voru veni cu bucurie luandu manunchiele sale“ se implinescu și pe la noi in totu respectulu. —

In partile nóstre inse nu este omu care se nu fie jacutu de friguri, care inca domnescu și su molipsitóre. Bolnavulu e supusu la versare și scursóre (ordinare) unu ramu de colera; inse nu secera vieti ca acésta, ci dupa 2—3 septemani incetéza. Vitele cornute inca patimescu de durerea de gura și de picitóre, eara cele cuventatóre de frigurile viitoriului manecatoriu. —

Cronica straina

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЪ ши МОЛДАВІА.

Галаці, 6. Октябре н. Алалтїерї плекъ Дпълїтїеа Са Домнълъ Принципателоръ знїте дптре зърї ши бїнекьвжптърї ентъсиастиче, къръ Константїнополе. Дїп Галаці се дпваркъ пе вапорълъ французескъ „Taigus“ пълъ ла Схїна, знде се реїм-баркъ пе о корабїе тьрческъ къръ Статълъ, фїндъ примїтъ де комїсарїалъ Нордїї Кїамїлъ Беїх. Дпїante de плекареа Домнълї се адънасеръ о тьлцїте де амплїаціеї петрекъторї дп Галаці, прекъм ши мїнїстрїї, карїї ла осїреа Домнълї аїчї тьрїръ сьр-вътореска ачестъ плекаре; фїїзъ кь ськчесъ фєрїчїторїзъ де аштеп-търїле църїлоръ, дптр'а къроръ казосъ се фаче ачестъ кълъ-торїе. —

Офранделе пентръ дппръмътълъ де статъ кьргъ тереъ ши дпкъ кам тотъ пе зрѣта цепеносїтъциї тьлтора, карїї дпдѣмпъзъ кь ексемпналъ амесъратъ стърїлоръ салс. Е трїетъ лъкръ, кьндъ чеї кь мїле нъ контрївекскъ нъмаї пе атъта, ла кьтъ се потъ дп-корда чеї адеверациї патриотї дпсе сьпцїрї ла мїжлоче; знїї ка ачаїа маї бїне п'ар да немїка кь нъмаї дндерътпческъ пе чеї маї пьдїнъ дпцеледїнцї; фїе зїсчъ дп цепенарїзъ. —

Бькьрештї, ла Сжптъшърїа мїкъ, 1860. (Дпкеїере дїп Nr. трек. дїп „Пьк.“)

1848 ши патриотїї.

Il n'y a que nous et nos amis qui avons de l'esprit.

Дела реїторчереа емїграцілоръ ромънїї дп църъ, ам възътъ знъ пьмпъ де апелїссїціеї сьзпїаціеї фькьндъ монополъ де патриотїсмъ, пьзъндъсе ка мартїрї аї лїбертъдеї, ка сїнгьрїї фьндаторї аї едїфїцїалї националъ, че с'а рьдїкатъ ла 24. Іанвар. 1859. — Кьдїва егостї ексклєсївї карїї нъ воескъ ка ши алції сь аїбъ мє-рїте ши капачїтъциї, — карїї нъ воескъ ка ши алції сь лъкрезе пентръ църъ, ши сь аїбъ дрептълъ де аї фаче бїне.

„Donnons à cette baraque écroulée le dernier coup de massue.“

Дъпъ претендїа домнїеї лоръ нъмаї чїпчї шаосе ромънїї карїї аъ фостъ емїграціеї дп Парїсъ, аъ їзбїтъ Ромънїа, а ськ-пат'о дїп нефєрїчїрїле ши шїліареа трекътълї, ши а деовълїтъ патриотїсмъ.

Съ сьжршїтъ одатъ кь ачестъ комедїе, — ши сь пьпемъ пькьтърїле пе і.

Съ ворьїтъ пе фадъ, ши лъмьрїтъ, ши сь дескоперїтъ кь тотъ ачестъ ешафодаціѣ де патриотїсмъ се ресъмъ дп воръ лате ши фапте пьдїне.

Карїї ачелъї пьмпъ де апелїссїціеї сьзпїаціеї сьнтъ Домнїї К. А. Росетъ, — Д. Брѣтїанъ, — І. Брѣтїанъ, — ши Нїколае Голескъ.

„Нъмаї Домнїалоръ а фькьтъ пе 1848.

„Нъмаї Длоръ аъ фостъ мартїрї политїчї.

„Нъмаї Длоръ аъ ськпнатъ цєра.

„Нъмаї чїпчї шаосе емїграціеї дїп Парїсъ аъ фостъ патриотїї, лїбералї, ши бїневоїторї пентръ патриє. — Чеїлалці сьнт тоці възъторї.“

Еатъ че рькпескъ Домнїалоръ.

Съ дїскьтъмъ.

1848: Історїа ачєста нъ есте аша департе де пої, дпкьтъ сь нъ о кьпóштемъ тоці кьдї трьїтъ, ши кьдї неамъ їнтересатъ де евенїментеле политїче. — Хо Домнїалоръ! — пе 1848 нъ лъ адї фькьтъ Двостръ сїнгьрїї; Карїї мїшкьреї де атъчї ераъ Днїї Нїкь Бълческъ (рпнїтъ де о тóрте дьреросъ пе църътърї стрєїне). Алєкъ Голескъ (Арпїлъ), Іоан Гїка, рьпосатълъ дп политїкъ Іоан Елїад (Дьмнезєъ сьї ерте грешалеле), Іоан Кьмпнїеанъ ши чеї-лалці; — ла мїшкареа dela 1848 аъ лъатъ парте Іоан Бълч-чанъ, Телл, Д. Болїнгїеанъ, Магїерълъ, Нєнїшоръ, колопелълъ Голескъ, Іоан Воїнескъ ши чеїлалці; — тотъ че ера ромънъ, ача о їнїшъ де ромънъ, ши поседєа сїмцїмїте де ромънїї. — Тоці óменїї пе карїї Домнїалоръ дї есклєдъ астъзї дїп лїста патриотїлоръ ши а лїбераторїлоръ църеї, — ка сь ле рьтже тóтъ глорїа нъмаї домнїалоръ; — тоці óменїї къроръ домнїалоръ аъ аръп-катъ дп фадъ їнжърїа, каломнїа, дефьїтареа, акъзърїле чєле маї петребнїче.

Къ че дрепт аъ монополїсатъ домнїалоръ пе 1848? — пентръ че ачестъ есклєсївїсмъ недрептъ? — карє сьнт кьвїнтеле пентръ карє домнїалоръ дпшї дпезшескъ о глорїе ла карє аъ тотъ де одатъ о парте маї дпсемнатъ декътъ а Длоръ Іоан Гїка, А. Голескъ пєгръ, Бълччанъ, Алєкоандрї, Болїнгїеанъ, Зане, Когълїчєанъ, Воїнескъ, — пентръ че ле аръпкъ каломнїа дп фадъ, — ши нъ респектъ нїчї кїаръ глорїа лоръ лїтераръ, — глорїе карє се респектъ дп тóте църїле.

„Voulez-vous être libres? — apprenez d'abord a être justes.“

Даръ домнїалоръ нъ воескъ сь фїе лїберї, пентрєкъ нъ воескъ де локъ ши кь нїчї знъ кїпъ сь фїе жьстї.

Мартїрї политїчї. — Карє леа фостъ мартїрїсмылъ? — Дпъ К. Росет ача о авєре а са, — ши о пръвълїе, — Домнїї Брѣтїенї аъ авътъ старєа домнїалоръ, ши нъ і леа конфїскатъ нїменї; — афаръ де ачєста а прїїмїтъ сьзскрїпції пєгъсторештї ши патриотїче, дела чеї пе карїї дп зрѣтъ дї акъза, дї дефьїта, дї ачака дп кандїдатъра лоръ ла депътаціе, пентрєкъ рекъпшїтїнда е о сарчїнъ греа, ши е маї сїгьръ сь о скътъре чїнева. — А фостъ п'дп дпкїсорї? — цєра ши націа п'аъ нїчї знъ аместекъ дп сочїетъцие секрете, дп конспїрації, — нїчї нъ ле óнїменї даторъ нїчї о рекъпшїтїнцъ пентръ ачєста. — Дпцелєцетъ сь пе ворьєскъ чїнева ка мартїрї, де Телл, де Магїерълъ, де Нєнїшоръ, де Сєргїадъ, карїї трьїаъ дїп мїзерїе ши дїп прївадїзнї. — Еаръ нъ óменїї карїї се пьзїваъ дїп есплвоатърї ши сьзскрїпції, ши ó-менїї карїї ачааъ авєрїле лоръ.

„Нъмаї чїпчї шаосе емїграціеї карїї аъ фостъ дп Парїсъ аъ лъкратъ пентръ църъ, ши аъ контрївїтъ пентръ бїнєле еї? — Д. Дїмїтрїе Брѣтїанъ а прїїмїтъ ла Парїсъ лєї 20820, дїп карїї 9820 одатъ, 10940 алтъ датъ; — банї прїїмїдї кь кїаръ сьзскрїереа са дела ромънїї емїграціеї ши цїпъдї ла Брєсса, дп зрѣта апелълїї де пронагандъ ши прокламаціе а ромънїлоръ дїп Парїсъ, карє лї с'а комъпїкатъ де Дпъ І. Гїка, — 5727 лєї алтъ датъ пентръ пьвлїкьрї печесарїї дп казса ромънъ, — ши дп скрїсòреа прїп

каре апазпуз пріімірея ачестеі сѣме Domnъ Dimitrie Брътіанъ ші Domnъ Grigorie Перецъ *) секретарь ачестеі комісіоні зиче асфелѣ.

„Нѣ пзетѣ сѣжрші фраціорѣ фъръ а есприма ачі сінчера постръ адміраціоне пептръ сакріфіцірїле че аці фѣкѣтѣ, ші фачецї пексптенїтѣ, пептръ сѣпта постръ кахъ. — шчл.

Кѣтѣ есте департе літѣацілѣ domniei лорѣ d'атнчі, de літѣацілѣ лорѣ de азї, атнчі Ion Гїка, Алекъ Голескъ Negръ, I. Бълъчанъ, Alexandri, Болїпгїнеанъ, Zane шчл., ераѣ патриоці; ші Domnii Брътіентї дї адміра.

Днъ D. Брътіанъ а маї пріімітѣ дпкъ lei 3940; lei 6347 прїп Georgie Вълчанъ, lei 185.

Че с'а фѣкѣтѣ банї ачестїа? — прііміді де кѣтръ D. Dim. Брътіанъ; — дп че с'а дптрѣзїнцатѣ? — кѣтѣ с'а келѣтїтѣ? — че сокотелї а датѣ лорѣ деспре ачесте сѣме? — кѣї а датѣ сѣма de дѣнселѣ.

Еатѣ фаите каре стрїгъ кѣ indignare дп контра монополїалї de патриотїстѣ, че'ші аѣ дпсѣшїтѣ Білбокот, Роберт, Макаїре, Дѣлкатара ші Бартоло аї поштрї політїчі.

Шї фїндкѣ дп артїкѣлѣ ачестїа амѣ чїтатѣ фаите, чїфре шї пѣте; — фїндкѣ штїтѣ кѣ domnїалорѣ аѣ сѣ рѣкнѣскѣ, сѣ сѣїере, сѣ дпжѣре, сѣ каломпїезе, сѣ арѣнче кѣ пороїз ка сѣ'ші версе венїлѣ дп контра челорѣ че дпдрѣспескѣ аї демаска; — сѣвекрїетѣ артїкѣлѣ пострѣ, ка сѣ штїе de чїне сѣ сѣ апѣче. — Папгазі Гїка.

Ачестеа ле пѣвлїкарѣтѣ пѣтаї пептрѣка се ведетѣ кѣ че се окѣпѣ фрації поштрїї de престе Карпаці дп тїмпѣрїле ачестеа раре. —

ИТАЛІА. Търїнѣ 3. Октобре. Кѣ прїпозлѣ кѣвѣнтърїї к. Кавърѣ кѣтръ парламентѣ:

„Дппрѣтѣтѣлѣ вотаѣ de Дв. е деажнѣскѣ пептръ печесїтѣцїле de фацѣ шї пептръ челе а ле евентѣалїтѣцїлорѣ каре пѣсѣ преа апроне.

Дпартѣрїле Італїеї аѣ контрївїтѣ фортѣ мѣлѣ, ка сѣ се респектезе неїнтревенїчїнеа. Зїспрезоचे алте мїліоне сілескѣ а ее апекса ла Пїемонтѣ. Ліберареа Неаполеї шї а Сїчіліеї се фѣкѣ прїп воїнтарї шї дпайнте de тоте прїп кѣтезареа чеа марїнітобъ а ілѣотрѣлї лорѣ Дѣче Гарївалді, (Апласѣ стомотосѣ!) —

Мїністерїлѣ креде, кѣ а фѣкѣтѣ деотѣлѣ дпкредереї рецїлї, фъръ ка сѣ вѣре а'ші аскрїе сїнгѣрѣ шїе маѣеле ачестеа ресѣлатѣ. Ачѣста е політїка лї Карѣ Албертѣ зрїнатѣ de доїспрезоचे ані. Акѣтѣ е Італїа лїберѣ; о сїнгѣрѣ шї дѣреросѣ еочепдїне не маї фаче Венеціа. Пѣререа теа е, ка сѣ пѣ декїзѣрѣтѣ ресѣоїз Австрїеї дп контра дорїнцїеї знанїме а Европїе.

О дпфрїкошатѣ коалїціоне не амѣ провока асѣрѣно шї амѣ компромїте атѣтѣ Італїа кѣтѣ шї не Франца. Дѣкѣ се ва креа маї дптѣїз о Італїѣ таре, атнчі консітїцїлѣ дптрѣцеї Европїе не ва фї фаворѣторїз пептрѣ ресолвареа кѣсцїїнеї Венеціане.

Асемеѣеа треѣже се респектѣтѣ Рома, каре пѣ се поте кѣчереї сїнгѣрѣ пѣтаї кѣ сабіа; дп контра францозїлорѣ дпн Рома а не лѣпта, ар фї о пѣзнїѣ de легатѣ шї о пѣмѣлѣтїре. Мїністерїлѣ черѣ дела камерѣ реалїсареа апексіїнеї пѣрцілорѣ ачелорѣ ліберате алѣ Італїеї, каре ворѣ вота ачѣстѣ апексіїне. Треѣже дпсѣ се поменїтѣ, кѣ знїї аѣ de кѣцетѣ (кѣ вѣлѣ самѣ Гарївалді) а декїара апексареа пѣтаї дѣлѣ ліберареа Венеціеї шї а Ромеї; еѣ дпсѣ цїнѣ планѣлѣ ачестїа de знѣ че фортѣ перїкѣлосѣ; елѣ се басѣзѣ не креареа Італїеї прїп револѣціїне, шї Італїа кѣ 22 de мїліоне локїторї пѣ маї арѣ треѣзїнцѣ de револѣціїне спре а се салѣа шї тѣнтѣї; Гарївалді зїтѣ, кѣ револѣціїнеа шї конотїзїїнеа пѣ потѣ мерѣе тѣлѣ 'п тѣлѣ зна кѣ алта. Сѣ се лесе пѣтаї кѣтѣ de пѣцїнѣ тїмпѣ револѣціїнеа дп Неаполе шї Сїчіліа не воїса еї шї атнчі флѣмѣра лї Гарївалді шї чеа а лї Вікторѣ Еманѣелѣ с'ар дпшїнцѣ шї да жосѣ de „Зѣлѣ шї попорѣлѣ“ лї Мацїні, de ачеа катѣ, ка стареа лѣкрѣрїлорѣ de не аколо сѣ іеа капетѣ фъръ амѣнаре.

О боче стїнатѣ дпайнтеа Дѣостре а рѣдікатѣ не'кредереа лї (Гарївалді) асѣрѣнї; фаче de лїносѣ, ка Дѣострѣ сѣ вѣ мапїфѣстаці дпкредереа асѣпра раціїнеї лѣкрѣрїлорѣ теле.

Сперезѣ, кѣ вочеа знїї сїнгѣрѣ вѣрѣатѣ, ор кѣтѣшї de маї ар фї мерїтеле лї пептрѣ патрїе, пѣ поте амѣцї азкторїтатеа потѣстѣцїї стѣтѣлї; шї овлѣгѣчїнеа знїї мїністрѣ е, а пѣ чеде прѣтенсіїлорѣ челорѣ пѣцїнѣ лецїтїме алѣ знїї вѣрѣатѣ, de е шї декоратѣ кѣ лѣзѣреа знїї сулендїде попѣларїтѣцїї шї а знїї еабїї дпвїнгѣтїре.

Парламентѣлѣ сѣ децїдѣ, дѣкѣ еѣ амѣ се маї рѣнтѣлѣ (ка

мїністрѣ) сѣѣ сѣ шѣ рѣтраѣ, децїсіїнеа вострѣ, ор шї кѣтѣ ва рѣзшї, воїх прїміо кѣ інїтѣ лінїштїтѣ.

Р о м а, 2. Октобре п. Се аштепїа, ка дпн консісторїлѣ секретѣ се есѣ отѣрѣреа С. Сале а Папѣї, кѣ дп дпспрецізѣрїле de фацѣ, кѣндѣ кїарѣ шї патрїмонїлѣ С. Петрѣ е кѣлкатѣ de трѣпеле сardїнезе, ва еші дпн Рома; дпсѣ, дѣлѣ кѣтѣ дѣчеле de Грамонтѣ телеграфѣ ла Парїсѣ, кїарѣ дп дпсѣлѣ консісторїѣ се фортѣ о мажорїтате de 3 вотаї, каре пѣ се дпвої ка С. Са се пѣрѣсѣскѣ Рома. О дїзїкѣлатѣ таре се превенї дарѣ шї дпн партеа консісторїлѣ папалѣ дп фаворѣеа кахъеї дрѣпте. — Наполеонѣ пѣ се ва стрїка кѣ бесерїка катоїкѣ, пїчі ачѣста пѣї ва траѣе дѣлѣ престе планѣрї, пептрѣ кѣ о тѣлѣ опалѣ не чеа-лалѣ. — Дпкъ дп 12. Септемѣре, кѣндѣ емі мапїфѣстѣлѣ сardїнезѣ, ка 50,000 солдацї сѣ треакѣ дп стѣтѣлѣ Папѣї, пѣлѣ а пѣ еші респѣнолѣ кардїналѣлї Антонеллі ла кїтїматѣлѣ Сardїнеї, Кавѣрѣ се дѣсе дп Ніцѣа шї се дпцелесе кѣ Napoleonѣ дп персѣопѣ деспре тоте. Нічі Гарївалді пѣ е стрїкатѣ кѣ Кавѣрѣ, пїчі Сardїнїа кѣ Папа маї мѣлѣ de кѣтѣ кѣтѣ ера. Кѣ тоте ачестеа Рома цїне асѣзї дптрѣнѣ ресѣфлетѣ пе тоте Европа дптрѣ аштептарѣ, сѣ вазѣ, кѣтѣ дплѣ ва тѣїе не Napoleonѣ капѣлѣ, ка се деслеѣе шї ачестѣ Нодѣ Gordianѣ, дѣлѣ а кѣрѣї дпделѣнтѣ деслегаре шїа ла рѣстѣврареа вїеѣеї політїче а раселорѣ romane дп стѣ дескїсѣ, шї профѣцїа марѣлї Вірїїлї: Imperium his sine fine dedi. „Domnїrea леатѣ dat'o ачестора фъръ термінѣ;“ еарѣшї devїне ла валорѣеа оа. —

— Дптрѣнѣ ordїнѣ de zi din 4. Октобре дпн Анкона дпштїнцѣзѣ рецїеле Вікторѣ Еманѣелѣ не арматѣ комѣтантѣ, кѣ елѣ іеа сѣпрѣма командѣ; еліберѣ не прїпшїї de ресѣоїз десармаці кѣ не Латорїоїерѣ кѣ тотѣ (каре се шї стрѣпортѣ пе ла Сѣса акасѣ дп Normandia), зїкѣндѣ: „ацї вѣзѣтѣ, кѣ Дѣмпнезѣ рѣтѣнерѣзѣ пе ачела, каре серѣште кахъеї попорѣлї, дар' пѣ не челѣ челѣ апасѣ пе дѣлѣлѣ.“ Ної катѣ се фѣндѣтѣ знѣ рѣмнѣ таре італїанѣ дптрѣ лїбертате; но о брѣле не ворѣ ажѣта дптрѣ ачѣста прїп колкордїе шї ordїне. — Сardїнезїї треѣкѣрѣ кѣтрѣ Неаполе кїемаці шї de Гарївалді, каре ла Касерта рѣвѣтѣ пе рѣцѣштї, дп дптернѣ, шї прїнсе дпн еї 2000. Дп 1. Октобре дпченѣ Гарївалді а бомбарда, Капѣа, демолї бастїонѣлѣ Полѣмѣака, шї ла 2 1/2 оре дѣлѣ амѣзѣ о дпвїндѣре таре пе тоте лінїа, дѣлѣ о вѣтаїе крѣнтѣ шї дпвершѣнатѣ рѣцѣштїї фъръ вѣтѣцї кѣ тотѣлѣ. —

Дп Търїнѣ се ашезѣ о комїсіїне дпн метѣрїї, каре се ексамїнезе проїектѣлѣ de леѣе прївїторїѣ ла апексареа Італїеї чентрало шї асѣонїче; Бзонкомпанї с'а алесѣ de прѣшѣдїнте шї се цїнѣрѣ дозѣ шедїнцѣ, дѣлѣ каре: „Вотѣлѣ знїверсалѣ ва децїде апексареа. —

Ла гранїца Савадїеї се факѣ кортеле пептрѣ 40 мїї фрѣнчї. — Дп Міланѣ с'а фѣкѣтѣ кортеле пептрѣ 30 мїї. Провїантѣрї кѣ карѣлѣ, шї лїферациї дпїте. —

А зїці бравѣрѣ! Romaniї дпн Марамѣрѣшѣ, черкѣрїле скаѣпале Сѣгатаг, Вішеѣ*) шї Сїгетѣ, карїї дп 45 комѣне факѣ о попорѣчїне de 53 мїї шї 30 de сѣфлѣте, аѣ аштернѣтѣ Маїесѣтѣцїї Салѣ Дпмператѣлї о адресѣ de мѣлѣтїре шї de адерїнцѣ пептрѣ детермінѣчїнїле дп прївїнцїа літѣолорѣ офїціале, фїндѣкѣ лї с'а копчесѣ, ка літѣа романѣ дпкъ оѣ се аплїче дп комѣрчїлѣ офїціосѣ кѣ партїтеле; тотѣодатѣ аѣ трѣмїсѣ шї ла мїністерїлѣ de жѣстїцїе о пѣтїцїїне вѣрѣѣтѣскѣ, ка оѣ лї се аплїчїдезо фачереа протокѣлорѣ фѣндѣарї дп літѣа ромѣнѣскѣ. Ної пїчі пѣлѣ акѣтѣ пѣ пѣтѣрѣтѣ креде, кѣ ромѣнїї Марморошенї с'ар лѣса дптїнаці кѣ пата de рѣнегаци, каре лї о алїпїрѣ знѣле жѣрпале сѣптѣ стѣтѣ, кѣ еї ар фї кѣ тотѣлѣ деосевїдї de пої чеїлалїї romanї, кѣ інстїтѣцїїнїле, портѣлѣ шї історїа. — Bezї „Idók tanuja“ Nr. 218, каре дпсѣ кѣ ачѣстѣ штїре рѣмасѣ дп деотѣлѣ копѣсїїне. —

*) Вішеклѣ шї дп цѣнѣре Марамѣрѣшѣлѣ шї Сатѣмарѣлѣ аѣ фостѣ непорочїте а фї знѣлѣ шї ла револѣціїнеа de сѣптѣ Францѣ Ракоці, bezї шї дп історїа „Budaї E'saiás.“ Ped.

Кѣрѣрїле ла вѣрѣсѣ дп 8. Оптомѣре к. п. стаѣ ашеа:

	Вал. аѣст. фр. кр.
Галвїнї дпн сѣрѣтѣштї	6 31
Аѣгсѣвѣрѣгѣ	113 —
Акціїле вѣпкѣлї	755 —
„ кредитѣлї	171 50
Дппрѣтѣтѣлѣ націоналѣ	75 80
Овлїгациїле металїче екї de 5 %	65 —
Десѣрѣчїнареа, овлїгациїле Ардеалїлї	— —
Korona	— —

*) Редакт. Монїт. оф. фратѣ кѣ Чесарѣ Боїакѣ.